

[Poul Møller.]

var formen jo forsigtig og målet elskværdigt — som det sømmer sig chefen for en mindretalsregering. Er statsministeren nu siden 4. september kommet i tanker om, at det er yderst farligt for en mindretalsregering at være ufredelig, og at den næppe kan eksistere, hverken før eller efter et valg, uden at vise vilje netop til de store kompromiser? I disse dage, da fransk er blevet så moderne, kan jeg måske minde statsministeren om, at kompromis betyder overenskomst, hvor der ved gensidig eftergivenhed opnås enighed om det omstridte emne. Er regeringen ikke rede hertil, kan den jo lige så godt give op og udskrive valg — eller hvad den nu ellers kan finde på.

Eller skyldes denne mærkbare ændring fra 4. september alene, at auditoriet skiftede karakter: fra en partiforsamling, der skulle overbevises om ledelsens fasthed og besluttsomhed, om dens kampvilje og om dens selvsikkerhed, til en parlamentarisk forsamling, hvis lydhørhed over for enhver antydning af trusler er særdeles højt udviklet? Den nærmeste tid vil levere os svaret, men én ting bør regeringen vide: at det konservative folkeparti er rede til at besvare ethvert krav om betingelsesløs kapitulation med en total afvisning. Dette gælder også enkeltheder i skattereformen.

Statsministerens udenrigspolitiske afsnit giver ingen anledning til bemærkninger. Det skyldes ikke manglende interesse, men udelukkende den sindenes lykkelige harmoni, som præger vore to partier i disse spørgsmål. Vi har intet imod en hvidbog om vor sikkerhedspolitik i efterkrigstiden.

Kun én bemærkning skal jeg gøre vedrørende disse problemer. Jeg er ikke enig med statsministeren i, at udnævnelse af en nedrustningskonsulent er et konkret udtryk for nedrustningsinteressen. Nedrustningsinteressen er selvfølgelig til stede i alle partier og har vel også været det i regeringen i de 13 år, den ikke har haft nogen nedrustningskonsulent. Men vi indser ikke, at udnævnelsen af en radikal folketingsmand — hvor højt vi end værdsætter ham — på nogen måde kan fremme den internationale afspænding, som er afgørende for international nedrustning, og det er jo den, der er tale om.

Jeg håber derfor ikke, at udnævnelsen er

udtryk for, at regeringen specielt i denne sag vil indstille sig på at tage særlige hensyn til de råd, de radikales forsvarsordfører vil give dem. Og hvis man ikke vil det, hvorfor har man så netop valgt hr. Helveg Petersen? Var det umuligt at finde en mand f. eks. inden for egne rammer, der var i nøjere overensstemmelse med landets og regeringens almindelige sikkerhedspolitik? Eller er det blot en snild manøvre til indvortes politisk brug? Skal det sættes i forbindelse med finansministerens ord om at ville presse de radikale?

I den anledning føler jeg grund til at minde om nogle udtalelser, Winston Churchill fremsatte i maj 1943, hvor han om krigsførelsen over for italienerne sagde: vi vil behandle det italienske æsel fra begge ender med gulerod og kæp. Nu være det langt fra mig at sammenligne de radikale med italienere, langt mindre med æsler; kun i henseende til stædigheden kan man af og til få denne tanke. Men dette med kæppen og guleroden, det står jo som for henholdsvis finansministeren og udenrigsministeren — hvis det er ham, der står for nedrustningsambassadøren — og ellers statsministeren; man skal jo være forsigtig med at dutte udenrigsministeren noget på.

Herefter skal jeg byde den nye handels- og markedsminister velkommen. En stor opgave vil i de kommende år hvile på hans skuldre, og mit parti ønsker oprigtigt, at det må lykkes for regeringen og for ham at føre os sammen frem til det europæiske fællesmarked, som de fleste i dag erkender vi må ind i. Det er ikke kun et spørgsmål om at fjerne de spærringer, der eksisterer. Det er tillige et afgørende spørgsmål om at skabe fundamentet for et økonomisk samarbejdende Europa, der kan stå alene i verden og som selv kan være med til at forme fremtidens teknologiske udvikling. Kun et samlet Vesteuropa er stærkt nok til at tage aktivt del i den tekniske og videnskabelige udvikling. I dag er forskningen og fremskridtene på alle disse store områder lige fra kontorteknik til rumteknik overladt til USA og Sovjetunionen, og USAs ekspansion kapitalmæssigt, investeringsmæssigt, i Vesteuropa er allerede så langt fremme, at man kan få anledning til bekymring.

Spørgsmålet er, om Vesteuropa om nogle årtier skal være gjort til et u-land afhæn-